

Stärkandet av det gränsöverskridande samarbetet om brottsbekämpning i EU

Europaparlamentets resolution av den 10 oktober 2013 om stärkandet av det gränsöverskridande brottsbekämpningssamarbetet i EU: genomförandet av Prümbeslutet och den europeiska modellen för informationsutbyte (2013/2586(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande av den 7 december 2012 om ett stärkt EU-samarbete inom brottsbekämpningen: den europeiska modellen för informationsutbyte (Eixm) (COM(2012)0735),
 - med beaktande av kommissionens rapport av den 7 december 2012 om genomförandet av rådets beslut 2008/615/RIF av den 23 juni 2008 om ett fördjupat gränsöverskridande samarbete, särskilt för bekämpning av terrorism och gränsöverskridande brottslighet (Prümbeslutet) (COM(2012)0732),
 - med beaktande av Stockholmsprogrammet, strategin för inre säkerhet och informationshanteringsstrategin för EU:s inre säkerhet,
 - med beaktande av sin resolution av den 22 maj 2012 om Europeiska unionens strategi för inre säkerhet¹,
 - med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 87,
 - med beaktande av frågan till kommissionen *Stärkandet av det gränsöverskridande brottsbekämpningssamarbetet i EU: genomförandet av Prümbeslutet och den europeiska modellen för informationsutbyte (EIXM)* (O-000067/2013 – B7-0501/2013),
 - med beaktande av artiklarna 115.5 och 110.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I Stockholmsprogrammet erkändes behovet av mer enhetlighet och konsolidering när det gäller den omfattande uppsättningen verktyg för insamling, bearbetning och utbyte av information mellan brottsbekämpande myndigheter i EU för att förbättra säkerheten för EU:s medborgare.
 - B. I strategin för inre säkerhet framhölls att det måste utvecklas en heltäckande modell för informationsutbyte.
 - C. Informationsutbytet om gränsöverskridande kriminell verksamhet utgör grunden för samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter i EU och är särskilt viktigt i ett område utan inre gränskontroller. Den gränsöverskridande brottsligheten ökar i EU, vilket gör det ännu viktigare med effektivt och säkert informationsutbyte för brottsbekämpning som respekterar skyddet av personuppgifter och de grundläggande rättigheterna.
1. Europaparlamentet konstaterar att meddelandet och rapporten tar hänsyn till de olika

¹ EUT C 264 E, 13.9.2013, s. 1.

instrument, kanaler och verktyg för gränsöverskridande informationsutbyte för brottsbekämpning som finns i EU. Parlamentet anser att det nuvarande ”landskapet” med olika instrument, kanaler och verktyg är komplicerat och splittrat, vilket leder till ineffektiv användning av instrumenten och otillräcklig demokratisk kontroll på EU-nivå samt i vissa fall till ”funktionsglidning och glidning avseende tillgång”.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att göra en kartläggning av den EU-lagstiftning och nationella lagstiftning, inbegripet de (bilaterala) internationella avtal, som reglerar gränsöverskridande informationsutbyte för brottsbekämpning. Parlamentet håller med kommissionen om att det behövs mer meningsfull statistik för att kunna mäta instrumentens faktiska värde och efterlyser en oberoende, extern utvärdering av de befintliga instrumenten för informationsutbyte för brottsbekämpning inom EU för att kunna bedöma deras mätbara effekter.
3. Europaparlamentet stöder kommissionens rekommendationer om att effektivisera användningen av befintliga instrument och kanaler (till exempel utnyttjandet av Europol som standardkanal och inrättandet av nationella integrerade gemensamma kontaktpunkter) och om att förbättra utbildningen och öka medvetenheten om gränsöverskridande informationsutbyte. Parlamentet är emellertid besviket över att kommissionen inte föreslog en mer ambitiös och framtidsinriktad vision, vilket man efterlyste i Stockholmsprogrammet och strategin för inre säkerhet. En sådan vision skulle kunna bli utgångspunkt för en politisk debatt om hur man kan forma och optimera informationsutbytet för brottsbekämpning inom EU samtidigt som man garanterar en stabil skyddsnivå för personuppgifter och medborgarnas privatliv. Parlamentet uppmanar helhjärtat kommissionen att gå vidare med denna vision och dels skapa en välutformad ram för EU:s informationsutbyte för brottsbekämpning utgående från principer som nödvändighet, kvalitet, proportionalitet, effektivitet och ansvarsskyldighet, dels inkludera en noggrann bedömning av principen om tillgänglighet och begreppet samkörning.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att undersöka möjligheten att automatisera de manuella förfarandena för genomförande av de nuvarande instrumenten i syfte att öka effektiviteten. Denna undersökning bör vara utformad enligt den undersökning som några medlemsstater har genomfört inom ramen för arbetsgruppen för informationsutbyte och uppgiftsskydd. Kommissionen uppmanas att överväga att inrätta ett universellt format för informationsutbyte för att påskynda behandlingen av godkända begäranden.
5. Europaparlamentet påpekar att de olika instrumenten för gränsöverskridande informationsutbyte för brottsbekämpning, bland annat tillhandahållande av gränsöverskridande tillgång till nationella databaser, leder till ett splittrat och otydligt system för uppgiftsskydd, som ofta grundar sig på den minsta gemensamma nämnaren enligt en lappverksmetod. Parlamentet upprepar i detta sammanhang sin ståndpunkt att det föreslagna dataskyddsdirektivet bör antas så snart som möjligt.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att befästa och förbättra systemet för informationsutbyte genom åtgärder till stöd för ett effektivt system som även kan säkerställa uppgiftsskyddet i enlighet med Europeiska datatillsynsmannens yttrande. Utgångspunkten ska i detta fall vara förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om Europol och om ändring av beslut 2009/371/RIF.
7. Europaparlamentet noterar att Prümbeslutet för allt fler medlemsstater har blivit ett

rutinverktyg vid gränsöverskridande polissamarbete och brottsutredningar. Parlamentet beklagar de avsevärda förseningarna i genomförandet av Prümbeslutet i flera medlemsstater och håller med kommissionen om att man inte bör överväga att vidareutveckla instrumentet förrän det har genomförts fullt ut. Parlamentet uppmanar de berörda medlemsstaterna att fullt ut och på korrekt sätt genomföra Prümbeslutet så att man kan dra maximal nytta av det.

8. Europaparlamentet påpekar att Prümbeslutet antogs inom ramen för den tidigare tredje pelaren och att dess genomförande inte omfattas av tillräcklig demokratisk kontroll och tillsyn från parlamentets sida. Parlamentet uppmanar kommissionen att snabbt lägga fram förslag som gör att de instrument för gränsöverskridande polissamarbete som antagits inom ramen för den f.d. tredje pelaren – till exempel Prümbeslutet och det svenska initiativet – omfattas av den rättsliga ramen enligt Lissabonfördraget.
9. Europaparlamentet påpekar att en europeisk polisutbildning bidrar till att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan polismyndigheterna, vilket bäddar för bättre informationsutbyte och gränsöverskridande samarbete. Denna utbildning måste därför bevaras och stärkas.
10. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen och till medlemsstaternas parlament.